

Kenmerkende aspecten

Tijd van jagers en boeren

- Jagers en verzamelaars
- Landbouw en landbouwsamenleving
- Ontstaan steden

Grieken en Romeinen

- Het Grieks wetenschappelijk denken
- Romeins imperium en verspreiding
- Grieks-Romeinse vormentaal
- Confrontatie Grieks-Romeinse en Germaanse cultuur
- Ontstaan christendom

Vroege middeleeuwen

- Ontstaan Islam
- Hof stelsel
- Feodale stelsel
- Verspreiding christendom

Late middeleeuwen

- Opkomst handel
- Opkomst stedelijke burgerij en zelfstandigheid steden
- Staatsvorming en Centralisatie
- Conflict wereldlijke en geestelijke macht [Investituurstrijd]
- Expansie christelijke wereld

Ontdekkers en Hervormers

- Renaissance
- Europese overzeese expansie [Ontdekkingsreizen]
- Splitsing kerk in West-Europa
- Ontstaan Nederlandse staat

Regenten en Vorsten

- Wetenschappelijke revolutie
- Wereldeconomie
- Streven naar absolutisme
- Gouden Eeuw

Pruiken en Revoluties

- [Rationeel optimisme en] Verlicht denken
- Trans-Atlantische slavenhandel en abolitionisme
- [Ancien régime en] Verlicht absolutisme
- Democratische revoluties

Burgers en Machines

- Industriële revolutie

- Sociale kwestie
- Modern imperialisme

- Democratisering
- Opkomst van politiek maatschappelijke stromingen
- Emancipatiebewegingen

Tijd van Wereldoorlogen

- Verwoesting door massavernietigingswapens en betrokkenheid burgers bij de oorlog *en* het voeren van twee wereldoorlogen
- Economische wereldcrisis
- Totalitaire ideologieën: communisme; fascisme; nationaalsocialisme
- Propaganda in massaorganisatie
- Verzet tegen West-Europees imperialisme
- Verwoesting door massavernietigingswapens en betrokkenheid burgers bij de oorlog *en* het voeren van twee wereldoorlogen
- Racisme, discriminatie en genocide
- Duitse bezetting van Nederland

Tijd van televisie en computers

- Dekolonisatie
- Verdeling van de wereld in twee ideologische blokken en de wapenwedloop [Koude Oorlog]
- Welvaart en sociaal-culturele veranderingen in de jaren '60
- Eenwording van Europa
- Ontwikkeling pluriforme en multiculturele samenlevingen

Pluriform = samenleving met verschillende culturen en levensbeschouwingen.

Multicultureel = samenleving met verschillende groepen buitenlanders.

<http://www.schoolsamenvatting.nl/samenvatting/kenmerkende-aspecten-havo/>

OH , RV , PR , BM , WO , TC

Leidende vragen:

Republiek

Waardoor komt er een opstand?

Hoe ontstaat er een Republiek?

Waardoor komt er een Gouden Eeuw?

Duitse Rijk

Wat betekende de vorming van het Duitse Keizerrijk voor het machtsevenwicht van Europa?

Waardoor gaat Weimar ten onder?

Wat waren de gevolgen van het nationaalsocialisme voor Duitsland en Europa?

Koude Oorlog

Waarvoor ontstaat er een blokvorming?

Waarom komt het niet tot een militaire confrontatie?

Waarvoor namen de spanningen af?